

ปัจจัยการปฏิบัติงานการเงินและบัญชีที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของ เจ้าหน้าที่การเงินและบัญชี สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา ในเขตภาคเหนือ

อภิสิทธิ์พร จับประยงค์

นักศึกษาระดับปริญญาโท คณะบัญชี
มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงราย

วันที่ได้รับต้นฉบับบทความ: 13 พฤษภาคม 2567

วันที่แก้ไขปรับปรุงบทความ: 29 พฤษภาคม 2567

วันที่ตอบรับตีพิมพ์บทความ: 4 มิถุนายน 2567

ปานฉัตร อาการักษ์

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร., คณะบัญชี
มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงราย

อรรวรรณ เชื้อเมืองพาน

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร., คณะบัญชี
มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงราย

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาปัจจัยการปฏิบัติงานการเงินและบัญชีที่มีผลต่อประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่การเงินและบัญชี สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา ในเขตภาคเหนือ โดยประชากร คือ ผู้ที่ปฏิบัติงานด้านบัญชีในเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาในเขตภาคเหนือ 8 เขต ได้แก่ เชียงราย เชียงใหม่ น่าน พะเยา แพร่ แม่ฮ่องสอน ลำปาง และลำพูน พิชณฺ์โลกและอัครดิดิต์ โดยผู้วิจัยเลือกประชากรจำนวน 40 คน ใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือในการวิจัย การวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติเชิงพรรณนา ได้แก่ ค่าความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และสถิติเชิงอนุมาน ได้แก่ การวิเคราะห์สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์และการวิเคราะห์ความถดถอยเชิงพหุคูณ

ผลการศึกษาพบว่า ปัจจัยการปฏิบัติงานการเงินและบัญชี ภาพรวมอยู่ในระดับมาก ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ได้แก่ เทคโนโลยีสารสนเทศทางการบัญชี สภาพแวดล้อมการทำงาน แรงจูงใจในการทำงาน ประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่การเงินและบัญชี ภาพรวมอยู่ในระดับมาก ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ได้แก่ ด้านความทันเวลา ด้านความเชื่อถือได้ ด้านความถูกต้อง และมาตรฐานการจัดทำบัญชีภาครัฐ แรงจูงใจในการทำงาน และเทคโนโลยีสารสนเทศทางการบัญชี ส่งผลต่อประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่การเงินและบัญชี สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา ในเขตภาคเหนือ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 สามารถนำผลการวิจัยในครั้งนี้ไปปรับปรุงกระบวนการทำงาน โดยการพัฒนาบุคลากรในด้านที่จำเป็น สร้างโอกาสในการฝึกอบรมเพื่อเพิ่มทักษะ

และความรู้ที่เกี่ยวข้อง และอาจเพิ่มการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อช่วยในการจัดการข้อมูลและ
กระบวนการทำงานอื่นๆ ให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

คำสำคัญ: การปฏิบัติงานการเงินและบัญชี ประสิทธิภาพการปฏิบัติงาน เจ้าหน้าที่การเงินและบัญชี

Financial and Accounting Operational Factors That Affect The Operational Efficiency Of Finance And Accounting Officer of Secondary Educational Service Area Office in The Northern Region

Apinporn Jabprayong

*Master's degree Student, Faculty of Accounting,
Chiang Rai Rajabhat University*

Received: 13 May 2024

Revised: 29 May 2024

Accepted: 4 June 2024

Panchat Akarak

*Assistant Professor, Dr., Faculty of Accounting,
Chiang Rai Rajabhat University*

Orawon Chuamaungphan

*Assistant Professor, Dr., Faculty of Accounting,
Chiang Rai Rajabhat University*

Abstract

This research aims to study financial and accounting operational factors that affect the operational efficiency of Finance and accounting officer of secondary Educational Service Area Office in the northern region. The population was accounting practitioners in the 8 Northern Secondary Educational Service Areas: Chiang Rai, Chiang Mai, Nan, Phayao, Phrae, Mae Hong Son, Lampang and Lamphun, Phitsanulok and Uttaradit. The researcher selected only 40 people from the population and used a questionnaire as a research instrument. The statistics used descriptive statistics include frequency, percentage, mean, and standard deviation and inferential statistics, including correlation coefficient analysis and multiple regression analysis.

The result found that Financial and accounting performance factor had the overall was a high level. The field with the highest average was accounting information technology. Working environment motivation to work. The performance efficiency of finance and accounting staff, the overall was at a high level. The field with the highest average was work hours, reliability, correctness and government accounting standards motivation to work and accounting information technology that affect the operational efficiency of Finance and accounting officer of secondary Educational Service Area Office in the northern region, statistically significant at the 0.05 level. The results of

this research can be used to improve work processes by developing personnel in necessary field, creating training opportunities to increase relevant skills and knowledge and may increase the use of information technology to help manage data and other work processes to be more efficient.

Keywords: Financial and Accounting Operations, Operational Efficiency, Financial and Accounting Staff

บทนำ

ในปัจจุบันองค์กรจะประสบความสำเร็จได้ ต้องตระหนักถึงการปรับเปลี่ยนกระบวนการหรือวิธีการทำงาน เพื่อให้การทำงานมีประสิทธิภาพและประสิทธิผลสูงสุด กลยุทธ์ในการสร้างความสำเร็จในการปฏิบัติงานหรือการพัฒนาประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานตลอดจนการทำงานให้มีความสุขนั้นแสดงว่าองค์กรต่างมีความเห็นตรงกันว่าองค์กรจะพัฒนาไปสู่ความเป็นเลิศได้ สิ่งสำคัญประการหนึ่งขึ้นอยู่กับบุคลากรที่มีคุณภาพและสามารถทำงานให้เกิดประสิทธิภาพสูงสุด โดยเฉพาะอย่างยิ่งในสถานการณ์ปัจจุบันซึ่งถือว่าเป็นสถานการณ์แห่งการเปลี่ยนแปลงของระบบราชการ หรือการปฏิรูประบบราชการได้ดำเนินการปรับปรุงกระบวนการทำงานให้มีประสิทธิภาพ เช่น การปรับบทบาทและ ลดภารกิจที่ไม่จำเป็นของภาคราชการส่วนกลางให้กับภาคราชการส่วนท้องถิ่นและภาคเอกชน ที่สามารถดำเนินการได้ การลดความซ้ำซ้อนของหน่วยงานราชการเพื่อการปฏิรูปงานที่รวดเร็วและประหยัดงบประมาณ และการทำงานเพื่อประโยชน์สุขของประชาชนเป็นหลักมีการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาล (Good Governance) (ชัชชินทร์ ทองหม่อมราม และบุญอนันต์ พินัยทรัพย์, 2565)

ประสิทธิภาพขององค์กรเกิดจากการสอดประสานกันอย่างลงตัวระหว่างปัจจัยสำคัญ 4 ประการ (4Ms) คน (Man) วัสดุอุปกรณ์ (Material) งบประมาณ (Money) และการบริหารจัดการ (Management) ขาดปัจจัยใดปัจจัยหนึ่งไปการดำเนินงานย่อมสะดุดไม่มีประสิทธิภาพและไม่สามารถบรรลุวัตถุประสงค์ตามที่องค์กรตั้งไว้ได้ ด้วยสถานการณ์ปัจจุบันจากการเผชิญหน้ากับการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วอันเป็นผลพวงมาจากโลกาภิวัตน์และภัยคุกคามจากโควิด-19 ทุกองค์กรต่าง เร่งปรับตัวให้รู้เท่าทันและรับมือกับสถานการณ์ไม่แน่นอนที่เกิดขึ้นอย่างเฉียบพลันได้ทันทั่วถึง โดยเฉพาะอย่างยิ่งการจัดทำบัญชีของภาครัฐ ซึ่งในปัจจุบันมีการนำเทคโนโลยีเข้ามาใช้ กล่าวคือ เป็นการดำเนินงานผ่านระบบการบริหารการเงินการคลังภาครัฐแบบอิเล็กทรอนิกส์ (Government Fiscal Management Information System : GFMS) ซึ่งเป็นเครื่องมือที่ช่วยอำนวยความสะดวก ให้แก่ส่วนราชการให้เกิดความคล่องตัวและรวดเร็วยิ่งขึ้น โดยอาศัยเทคโนโลยีสารสนเทศเข้ามาดำเนินการ ระบบ GFMS ที่ให้ส่วนราชการใช้ในการปฏิบัติงานประกอบด้วยระบบงานต่างๆ โดยเริ่มตั้งแต่ระบบงบประมาณ (Fund Management: FM) ระบบงานจัดซื้อจัดจ้าง (Purchasing Order: PO) ระบบงานเบิกจ่ายเงิน (Account Payable: AP) ระบบงานรับและนำส่งเงิน (Receipt Process: RP) ระบบงานสินทรัพย์ถาวร (Fixed Asset: FA) ซึ่งข้อมูลที่ถูกบันทึกในระบบงานต่างๆ ดังกล่าวจะถูกเชื่อมโยงไปยังระบบที่เกี่ยวข้องสุดท้าย คือ ระบบงานบัญชีแยกประเภททั่วไป (General Ledger: GL) ที่เป็นแหล่งรวบรวมข้อมูลทางการเงิน การบันทึกบัญชี และสามารถสรุปผลออกเป็นรายงานการเงินให้ส่วนราชการ หลักการและนโยบายบัญชีภาครัฐมีวัตถุประสงค์เพื่อให้หน่วยงานของรัฐใช้เป็นแนวทางในการกำหนดระบบบัญชีและจัดทำรายงานการเงินเพื่อวัตถุประสงค์ทั่วไปตามเกณฑ์คงค้างได้อย่างถูกต้องเหมาะสมและเป็นไปในกรอบมาตรฐานเดียวกัน เพื่อประโยชน์ในการจัดทำรายงานการเงินรวมภาครัฐ อีกทั้งเป็นแนวทางสำหรับผู้ตรวจสอบบัญชี

ในการตรวจสอบรายงานการเงินของหน่วยงานของรัฐ เพื่อแสดงความเห็นว่าได้จัดทำขึ้นภายใต้กรอบมาตรฐานการบัญชีภาครัฐและนโยบายการบัญชีภาครัฐที่กระทรวงการคลังกำหนด ตลอดจนเพื่อช่วยให้ผู้ใช้รายงานการเงินสามารถเข้าใจความหมายของข้อมูลที่แสดงในรายงานการเงิน ซึ่งจัดทำขึ้นตามมาตรฐานการบัญชีภาครัฐและนโยบายการบัญชีภาครัฐที่กระทรวงการคลังกำหนด และสามารถนำรายงานการเงินมาวิเคราะห์เปรียบเทียบกันได้ (กองบัญชี สำนักงานงบประมาณและการเงิน สำนักงานตำรวจแห่งชาติ, 2564)

รัฐบาลมีนโยบายปรับปรุงประสิทธิภาพการปฏิบัติราชการ เพื่อให้ส่วนราชการมีการปรับปรุงและยกระดับคุณภาพการบริหารงานโดยมุ่งผลสัมฤทธิ์เพื่อประโยชน์สุขของประชาชน ส่วนราชการจึงต้องมีการดำเนินงานตามแผนงานโครงการที่สอดคล้องกับนโยบายที่สำคัญเร่งด่วนของรัฐบาล ยุทธศาสตร์และเป้าหมายของประเทศไปสู่การปฏิบัติตลอดจนมีการติดตามและประเมินผลการดำเนินงานให้เป็นไปตามเป้าหมายที่รัฐบาลสำนักงานคณะกรรมการพัฒนาระบบราชการ (สำนักงาน ก.พ.ร.) ได้ใช้การประเมินส่วนราชการตามคำรับรองการปฏิบัติราชการ และปีงบประมาณ พ.ศ. 2559 – ปัจจุบัน ได้ปรับเปลี่ยนมาเป็นการประเมินส่วนราชการตามมาตรการปรับปรุงประสิทธิภาพในการปฏิบัติราชการ แนวทางการปฏิบัติราชการเพื่อให้การปฏิบัติราชการสามารถสนองตอบนโยบายได้อย่างครบถ้วน ตามแผนการตรวจสอบภายในประจำปีงบประมาณ พ.ศ.2565 ผู้ตรวจสอบภายในสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน และผู้ตรวจสอบภายในของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ได้กำหนดการติดตาม ตรวจสอบ การปฏิบัติงานด้านการเงิน การบัญชี การบัญชีในระบบ New GFMS Thai สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา เชียงราย ระหว่างวันที่ 20 -24 มิถุนายน 2565 เพื่อประเมินประสิทธิภาพการปฏิบัติงานด้านบัญชี และด้านการเงิน ทราบปัญหาอุปสรรคในการปฏิบัติงาน พร้อมทั้งให้ข้อเสนอแนะในการควบคุมภายในเพื่อลดความเสี่ยง และปรับปรุง การปฏิบัติงานด้านบัญชีการเงินให้มีประสิทธิภาพมากขึ้น (คณะทำงานผู้ตรวจสอบภายใน ชุดที่ 16 ตามคำสั่ง สพฐ, 24 มิถุนายน 2565)

ผลการตรวจสอบครั้งนี้ มีประเด็นการตรวจสอบ 5 ประเด็น ได้แก่ 1) การควบคุมทั่วไปและการควบคุมการปฏิบัติงานในระบบ New GFMS Thai 2) การควบคุมการปฏิบัติงานผ่านระบบ KTB Corporate Online 3) การควบคุมการเบิก- เงินในระบบ New GFMS Thai และโอนเงินผ่านระบบ KTB Corporate Online 4) การควบคุมเงินสด เงินฝากธนาคาร เงินฝากคลัง และลูกหนี้เงินยืมราชการ และ 5) การควบคุมเงินตรงราชการ ซึ่งตรวจพบว่าการกระจายหน้าที่ความรับผิดชอบ การแบ่งงานยังไม่ยุติธรรม การควบคุมการเบิกจ่ายต่างๆ ยังไม่รัดกุมเท่าที่ควร และการปฏิบัติงานในบางเรื่องยังไม่สอดคล้องตามระเบียบหลักเกณฑ์ และแนวปฏิบัติที่งานราชการกำหนด

ผู้วิจัยในฐานะที่เป็นบุคลากรที่ปฏิบัติงานใน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเชียงราย จึงมีความสนใจศึกษาปัจจัยการปฏิบัติงานการเงินและบัญชีที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของ

เจ้าหน้าที่การเงินและบัญชี เพื่อนำผลการศึกษาเป็นแนวทางในการพัฒนาศักยภาพของบุคลากรในการปฏิบัติงานให้เกิดประสิทธิภาพสูงสุด

วัตถุประสงค์การวิจัย

เพื่อศึกษาปัจจัยการปฏิบัติงานการเงินและบัญชีที่มีผลต่อประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่การเงินและบัญชี สำนักงานเขตพื้นที่มัธยมศึกษา ในเขตภาคเหนือ

การทบทวนวรรณกรรม

1. แนวคิดเกี่ยวกับทักษะวิชาชีพทางบัญชี

ทักษะทางวิชาชีพทางบัญชี คือความรู้และความสามารถในการบัญชีและการเงินที่จำเป็นสำหรับการปฏิบัติงาน รวมถึงทักษะการสื่อสาร ทักษะการทำงานร่วมกัน สอดคล้องกับ Towers-Clark (2016) ได้ให้ความหมายไว้ว่า ทักษะวิชาชีพบัญชี หมายถึง ทักษะที่นักบัญชีมืออาชีพต้องมี ประกอบด้วย ทักษะทางปัญญา ทักษะการสื่อสารระหว่างบุคคล ทักษะการจัดการองค์กร ค่านิยมทางวิชาชีพด้านจริยธรรม และทัศนคติเกี่ยวข้องกับวิชาชีพ และ Kunz (2016) ได้ให้ความหมายไว้ว่า ทักษะวิชาชีพบัญชี หมายถึง ความสามารถในการสื่อสารอย่างมีประสิทธิภาพทั้งในรูปแบบวาจาและลายลักษณ์อักษร ความสามารถในการทำงานอย่างมีประสิทธิภาพกับลูกค้า ความสามารถในการทำงานกับเพื่อนร่วมงาน ก้าวทันต่อเหตุการณ์ทางเศรษฐกิจที่เปลี่ยนแปลงไป

2. มาตรฐานการจัดทำบัญชีภาครัฐ

หลักการและนโยบายการบัญชีภาครัฐฉบับนี้กำหนดขึ้นโดยมีวัตถุประสงค์เพื่อให้หน่วยงานของรัฐใช้เป็นแนวทางในการกำหนดระบบบัญชี และจัดทำรายงานการเงินเพื่อวัตถุประสงค์ทั่วไปตามเกณฑ์คงค้างได้อย่างถูกต้องเหมาะสมและเป็นไปในกรอบมาตรฐานเดียวกันเพื่อประโยชน์ในการจัดทำรายงานการเงินรวมภาครัฐ และเป็นแนวทางสำหรับผู้ตรวจสอบบัญชีในการตรวจสอบรายงานการเงินของหน่วยงานของรัฐเพื่อแสดงความเห็นว่าได้จัดทำขึ้นภายใต้กรอบมาตรฐานการบัญชีภาครัฐและนโยบายการบัญชีภาครัฐที่กระทรวงการคลังกำหนด โดยช่วยให้ผู้ใช้รายงานการเงินสามารถเข้าใจความหมายของข้อมูลที่แสดงในรายงานการเงินซึ่งจัดทำขึ้นตามมาตรฐานการบัญชีภาครัฐและนโยบายการบัญชีภาครัฐที่กระทรวงการคลังกำหนด และสามารถนำรายงานการเงินมาวิเคราะห์เปรียบเทียบกันได้ (สำนักมาตรฐานการบัญชีภาครัฐ, 2564)

3. แนวคิดเกี่ยวกับสภาพแวดล้อมในการทำงาน

สภาพแวดล้อมในการทำงาน คือสิ่งรอบข้าง บรรยากาศ หรือเงื่อนไขที่มีอยู่ในสถานที่หรือองค์กรที่บุคคลทำงาน ซึ่งสามารถมีผลต่อการปฏิบัติงานและผลการทำงานของบุคคลนั้นๆ ทั้งทางด้านร่างกาย จิตใจ อารมณ์ และสังคม สอดคล้องกับ James & Jones (1974) ได้ให้ความหมายของสภาพแวดล้อม

การทำงาน หมายถึง สิ่งที่อยู่รอบตัวของพนักงานในขณะที่กำลังปฏิบัติงานสภาพแวดล้อมต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับการทำงาน เช่น แสง สี เสียง อุณหภูมิ อากาศ ฝุ่นละออง สิ่งเหล่านี้ไม่มีผลต่อตัวพนักงาน ในบางองค์กรสภาพแวดล้อมในการทำงานอาจหมายรวมถึง แนวทางการทำงาน ระยะเวลาการทำงาน ในแต่ละวัน สภาพแวดล้อมทางกายภาพสังคมหรือวัฒนธรรม สิ่งเหล่านี้มีผลต่อการทำงานของพนักงาน และ รัตกัมพล พันธุ์เพ็ง (2547) สรุปความหมายของสภาพแวดล้อมในการทำงาน หมายถึง สิ่งต่างๆ ที่อยู่รอบตัวเราทั้งที่มีชีวิตและไม่มีชีวิต หรือที่สามารถจับต้องได้และไม่สามารถจับต้องได้ ทั้งที่เป็นรูปธรรมและที่เป็นนามธรรม สภาพปัจจัยต่างๆ ที่ส่งผลให้เกิดภาวะกดดันซึ่งมีผลต่อผู้ปฏิบัติงานในขณะที่ทำงาน

4. แนวคิดเกี่ยวกับแรงจูงใจ

แรงจูงใจในการทำงาน คือสิ่งที่กระตุ้นบุคคลให้มีความกระตือรือร้นและความพยายามในการทำงาน และมีผลต่อความพร้อมที่จะทำงานอย่างดีและมุ่งมั่นในการบรรลุวัตถุประสงค์หรือเป้าหมายทางการงานต่าง ๆ สอดคล้องกับ Domjan (1996) ได้ให้คำนิยามไว้ว่า แรงจูงใจ หมายถึง ภาวะในการเพิ่มพฤติกรรมกระทำการกิจกรรมต่างๆ ของบุคคล โดยบุคคลลงใจที่จะกระทำการ แสดงออกซึ่งพฤติกรรมนั้นๆ เพื่อให้บรรลุตามเป้าหมายที่บุคคลนั้นต้องการ และ จอมพงศ์ มงคลวนิช (2556) กล่าวว่า แรงจูงใจ หมายถึง ความกระตือรือร้นในการปฏิบัติงานของบุคลากรให้เป็นผลสำเร็จออกมา ซึ่งจะได้ผลดีหรือไม่มากนักน้อยเพียงใดย่อมขึ้นอยู่กับว่าผู้บริหารจะสามารถจูงใจให้บุคลากรปฏิบัติงานด้วยการทุ่มเทให้ได้ผลงานที่ดีอย่างไร หรือมากน้อยเพียงใด

5. แนวคิดเกี่ยวกับเทคโนโลยีสารสนเทศทางการบัญชี

ระบบสารสนเทศทางการบัญชี (Accounting Information System) คือ ระบบที่ใช้สะสม จัดเก็บ และประมวลผลข้อมูลบัญชีและการเงิน ซึ่งใช้สำหรับผู้ตัดสินใจ ระบบสารสนเทศโดยทั่วไปจะเป็นระบบบนคอมพิวเตอร์ ใช้ในการตรวจสอบกิจกรรมทางการบัญชีเชื่อมโยงกับทรัพยากรทางด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ รายงานทางการเงินสามารถใช้ได้ทั้งภายในสำหรับผู้บริหารและภายนอกสำหรับผู้เกี่ยวข้องอื่นๆ รวมไปถึงนักลงทุน ผู้จัดการสินเชื่อ และผู้ตรวจสอบภาษีระบบสารสนเทศทางการบัญชีถูกออกแบบเพื่อสนับสนุนงานทางด้านบัญชีและกิจการที่เกี่ยวข้องรวมทั้งการตรวจสอบรายงานบัญชีการเงินบัญชีสำหรับผู้บริหาร และภาษี ระบบสารสนเทศทางบัญชีได้ถูกพัฒนาอย่างกว้างขวางในด้านการตรวจสอบและรายงานทางการเงิน โดยระบบสารสนเทศด้านการบัญชีจะมีส่วนประกอบหลัก 2 ส่วน คือ ระบบบัญชีการเงิน (Financial Accounting System) และระบบบัญชีบริหาร (Managerial Accounting System) (พลพฐุ ปิยวรรณ และ สุภาพร เริงเยี่ยม, 2550)

6. แนวคิดเกี่ยวกับประสิทธิภาพในการปฏิบัติงาน

ประสิทธิภาพในการปฏิบัติงาน คือความสามารถในการทำงาน โดยใช้ความรู้และทักษะทางวิชาชีพ การวางแผนและการจัดการเวลา ความสามารถในการแก้ไขปัญหา การสื่อสาร และการทำงานร่วมกับผู้อื่น เพื่อให้บรรลุผลลัพธ์หรือเป้าหมายตามที่กำหนด สอดคล้องกับ Millet, John D. (1954)

ได้กล่าวถึงความหมายของประสิทธิภาพไว้ว่า ผลการปฏิบัติงานที่ทำให้เกิดความพึงพอใจและได้รับผลกำไรจากการปฏิบัติงาน ซึ่งความพึงพอใจ หมายถึงความพึงพอใจในการบริการให้กับประชาชน โดยพิจารณาจาก เช่นการให้บริการอย่างเท่าเทียมกัน การให้บริการอย่างรวดเร็วทันเวลา การให้บริการอย่างเพียงพอ การให้บริการอย่างต่อเนื่องและการให้บริการอย่างก้าวหน้า เป็นต้น และ ศศิวิมล ภิวัฒน์ (2559) ได้กล่าวว่าประสิทธิภาพในการปฏิบัติงาน หมายถึง การที่พนักงานร่วมกันทำงานให้สำเร็จตามวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้ให้บรรลุเป้าหมายไปในทิศทางเดียวกัน ก่อให้เกิดประสิทธิภาพของงาน ได้แก่ คุณภาพงาน ปริมาณงาน เวลางาน และค่าใช้จ่าย

งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

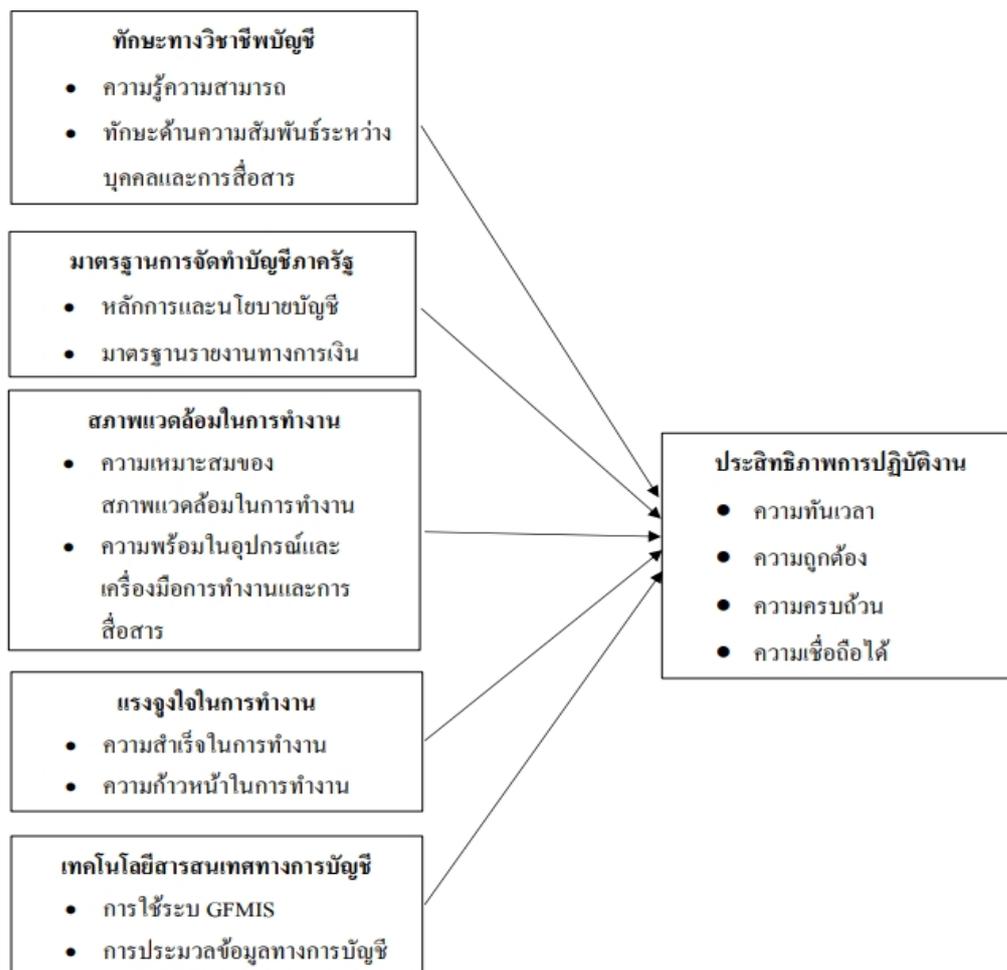
สกุณา มาอู (2562) ได้ทำการศึกษาเรื่อง ทักษะของผู้ประกอบวิชาชีพบัญชีที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย โดยใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลจากนักวิชาการเงินและบัญชีในมหาวิทยาลัยมหาสารคาม จำนวน 102 คน ใช้สถิติวิเคราะห์เชิงพรรณนา การวิเคราะห์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน และการวิเคราะห์การถดถอยแบบพหุคูณ ผลการศึกษาพบว่า ทักษะของผู้ประกอบวิชาชีพบัญชี ด้านทักษะทางปัญญา ทักษะทางคุณลักษณะส่วนบุคคล ทักษะการสื่อสารปฏิสัมพันธ์กับผู้อื่น และทักษะองค์การและการจัดการ ธุรกิจ ส่งผลต่อประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของผู้ประกอบวิชาชีพบัญชีที่ปฏิบัติงานในบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.05

นันทน์ภัส รั๊กเดชะ (2563) ได้ทำการศึกษาเรื่อง คุณลักษณะและประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของผู้จัดทำบัญชีภาครัฐที่มีผลต่อคุณภาพรายงานการเงินขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตภาคใต้ของประเทศไทย ผลการศึกษาพบว่า คุณลักษณะของผู้จัดทำบัญชีภาครัฐ มีผลต่อคุณภาพรายงานทางการเงิน ด้านความเข้าใจได้ด้านความเกี่ยวข้องกับข้อกักกับการตัดสินใจ ด้านความเชื่อถือได้ ด้านการเปรียบเทียบกันได้ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตภาคใต้ของประเทศไทย อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 และประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของผู้จัดทำบัญชีภาครัฐ มีผลต่อคุณภาพรายงานทางการเงิน ด้านความเข้าใจได้ด้านความเกี่ยวข้องกับข้อกักกับการตัดสินใจ ด้านความเชื่อถือได้ ด้านการเปรียบเทียบกันได้ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตภาคใต้ของประเทศไทย อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

เพ็ญพิชชา ผลไพบูลย์ (2561) ได้ทำการศึกษาเรื่อง ประสิทธิภาพของระบบสารสนเทศทางบัญชีภายใต้ระบบ GFMS ที่มีผลต่อความสำเร็จในการปฏิบัติงานทางบัญชี ผลการศึกษาพบว่า ปัจจัยประสิทธิภาพของระบบสารสนเทศทางบัญชีภายใต้ระบบ GFMS มีผลต่อความสำเร็จของการปฏิบัติงานทางบัญชี โดยตัวแปรอิสระทั้ง 6 ด้าน ได้แก่ การรวบรวมข้อมูล การประมวลข้อมูล การจัดการข้อมูล การควบคุมข้อมูล การรักษาความปลอดภัยของข้อมูล และการจัดทำสารสนเทศ ส่งผลต่อความสำเร็จของการปฏิบัติงานทางบัญชี ทั้งนี้ ความสำเร็จของการปฏิบัติงานบัญชี แบ่งออกเป็น 4 ด้าน ได้แก่ ด้านความสัมพันธ์กันของข้อมูล ด้านความแม่นยำของข้อมูล ด้านความทันเวลาของข้อมูล และด้านความ

รัดกุมของข้อมูล ซึ่งได้รับผลกระทบ จากประสิทธิผลของระบบสารสนเทศทางบัญชีภายใต้ระบบ GFMS อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ซึ่งผู้ตอบแบบสอบถามมีความคิดเห็นด้วยมากที่สุดว่าระบบสารสนเทศทางบัญชีภายใต้ระบบ GFMS มีประสิทธิผลด้านการจัดทำสารสนเทศ และมีความคิดเห็นด้วยมากที่สุดว่าประสิทธิผลของระบบสารสนเทศทางบัญชีภายใต้ระบบ GFMS มีผลต่อความสำเร็จในการปฏิบัติงานทางบัญชีด้านความรัดกุมของข้อมูล

กรอบแนวคิดในการวิจัย

ภาพที่ 1 กรอบแนวคิดการวิจัย

สมมติฐานการวิจัย

สมมติฐานที่ 1 ทักษะทางวิชาชีพบัญชีส่งผลต่อประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่การเงินและบัญชี สำนักเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาในเขตภาคเหนือ

สมมติฐานที่ 2 มาตรฐานการจัดทำบัญชีภาครัฐส่งผลต่อประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่การเงินและบัญชี สำนักเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาในเขตภาคเหนือ

สมมติฐานที่ 3 สภาพแวดล้อมในการทำงานส่งผลต่อประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่การเงินและบัญชี สำนักเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาในเขตภาคเหนือ

สมมติฐานที่ 4 แรงจูงใจในการทำงานส่งผลต่อประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่การเงินและบัญชี สำนักเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาในเขตภาคเหนือ

สมมติฐานที่ 5 เทคโนโลยีสารสนเทศทางการบัญชีส่งผลต่อประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่การเงินและบัญชี สำนักเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาในเขตภาคเหนือ

วิธีดำเนินการวิจัย

รูปแบบการวิจัยการวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยแบบเชิงปริมาณ (Quantitative Research) ดำเนินการในรูปแบบการวิจัยเชิงสำรวจ (Survey Research Method) โดยใช้แบบสอบถาม (Questionnaire) เป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล

ประชากรในการศึกษาครั้งนี้ คือ นักวิชาการการเงินและบัญชี ในเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาในเขตภาคเหนือ 8 เขต ได้แก่ เชียงราย เชียงใหม่ น่าน พะเยา แพร่ แม่ฮ่องสอน ลำปางและลำพูน พิษณุโลกและอุตรดิตถ์ จำนวน 40 คน (กระทรวงศึกษาธิการ, 2566)

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยคือแบบสอบถามแบบปลายปิด (Close-ended Response Question) โดยแบ่งเป็น 3 ส่วน คือ ส่วนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ลักษณะเป็นแบบตรวจสอบรายการ (Checklist) ประกอบด้วย เพศ อายุ ระดับการศึกษา ตำแหน่งงาน และประสบการณ์ทำงาน ส่วนที่ 2 ปัจจัยการปฏิบัติงานการเงินและบัญชีที่มีผลต่อประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่การเงินและบัญชีของสำนักเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาในเขตภาคเหนือ และ ส่วนที่ 3 ข้อมูลเกี่ยวกับประสิทธิภาพการปฏิบัติงาน ได้แก่ ด้านความทันเวลา ด้านความถูกต้อง ด้านความครบถ้วน และด้านความเชื่อถือได้ ในการวิจัย ใช้มาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับคือเห็นด้วยมากที่สุด เห็นด้วยมาก เห็นด้วยปานกลาง เห็นด้วยน้อย เห็นด้วยน้อยที่สุด ซึ่งคำถามในส่วนนี้เป็นลักษณะแบบสอบถามที่ให้ผู้ตอบแบบสอบถามนั้นเลือกตอบได้เพียงคำตอบเดียวตามวิธีของบุญชม ศรีสะอาด (2556)

การสร้างและการหาประสิทธิภาพของเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ผู้วิจัยได้ดำเนินการสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยมีลำดับขั้นตอน ดังนี้

1. ศึกษาเอกสาร แนวคิด ทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับปัจจัยการปฏิบัติงานการเงินและบัญชีที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่การเงินและบัญชี เพื่อเป็นแนวทางในการกำหนดกรอบแนวความคิดและสร้างแบบสอบถาม

2. กำหนดประเด็นให้ตรงตามวัตถุประสงค์ กรอบแนวความคิด คำนียามศัพท์เฉพาะเพื่อนำไปใช้ในการสร้างเป็นคำถามในแบบสอบถาม และสร้างแบบสอบถามให้ครอบคลุมขอบเขตการศึกษาในการศึกษาปัจจัยการปฏิบัติงานการเงินและบัญชีที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่การเงินและบัญชี

3. นำแบบสอบถามที่สร้างขึ้นเสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์เพื่อพิจารณาความเหมาะสม ความถูกต้องของการใช้ภาษาและครอบคลุมเนื้อหาของการวิจัย

4. ปรับปรุงแบบสอบถามตามที่อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์แนะนำแล้วเสนอต่อผู้เชี่ยวชาญจำนวน 3 ท่าน เพื่อตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) ตลอดจนความชัดเจนทางภาษา พบว่า ค่าความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหาเท่ากับ 0.901

5. นำแบบสอบถามที่ได้ปรับปรุงแล้วไปทดลองใช้กับประชากรที่มีลักษณะคล้ายกลุ่มตัวอย่างจำนวน 30 คน เพื่อหาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) โดยการหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค (Cronbach 's alpha Coefficient) ของแบบสอบถามทั้งฉบับที่ค่าระดับความเชื่อมั่นยอมรับ เท่ากับ 0.70 ขึ้นไป (บุญชม ศรีสะอาด, 2556) ด้วยโปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูป

6. นำแบบสอบถามที่ปรับปรุงแล้ว จัดพิมพ์ฉบับสมบูรณ์ผ่านการตรวจสอบความเชื่อมั่น พบว่า ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามเท่ากับ 0.896 ผู้วิจัยจึงนำไปใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลกับกลุ่มตัวอย่างต่อไป

การเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยได้ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูล ดังนี้

1. ขอนหนังสือแนะนำตัวจากคณะบัญชี มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงราย เพื่อขอความอนุเคราะห์ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

2. เก็บข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างผู้ที่ปฏิบัติงานด้านบัญชีในเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาในเขตภาคเหนือ 8 เขต ได้แก่ เชียงราย เชียงใหม่ น่าน พะเยา แพร่ แม่ฮ่องสอน ลำปางและลำพูน พิษณุโลก และอุตรดิตถ์ เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา คือ แบบสอบถามที่สร้างด้วยโปรแกรม Google Form โดยผู้วิจัยสร้าง Qr Code ส่งให้กลุ่มตัวอย่างสแกนเพื่อตอบแบบสอบถาม

3) เมื่อได้รับข้อมูลการตอบแบบสอบถาม ผู้วิจัยได้ตรวจสอบความถูกต้องและความสมบูรณ์ของแบบสอบถาม เพื่อให้ได้ข้อมูลจากแบบสอบถามที่ครบถ้วนและถูกต้อง โดยอัตราการตอบกลับเท่ากับจำนวน 40 คน คิดเป็นร้อยละ 100

4) นำข้อมูลที่ได้มาทำการวิเคราะห์ข้อมูลตามวัตถุประสงค์และสมมติฐานของการวิจัยด้วยโปรแกรมสำเร็จรูปทางสถิติ

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลสำหรับงานวิจัย แบ่งได้เป็น 2 ประเภท ได้แก่

1. สถิติเชิงพรรณนา (Descriptive Statistics) การวิเคราะห์ข้อมูลค่าทางสถิติที่เกี่ยวกับข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถามและตัวแปรที่ได้จากการเก็บรวบรวมข้อมูล เพื่อให้ทราบลักษณะของ

การแจกแจงตัวแปรแต่ละตัวเป็นการวิเคราะห์โดยใช้สถิติพื้นฐาน ได้แก่ ความถี่ (Frequency) ร้อยละ (Percentage) ค่าเฉลี่ย (Mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ของตัวแปรแต่ละตัวที่ใช้ในการศึกษา โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปทางสถิติคำนวณ

2. สถิติเชิงอนุมาน (Inferential Statistic) การวิเคราะห์เพื่อทดสอบสมมติฐาน โดยใช้การวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณ (Multiple Regression Analysis) เพื่อหาปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อตัวแปรในรูปของการทำนาย โดยประกอบด้วย ทักษะทางวิชาชีพบัญชี มาตรฐานการจัดทำบัญชีภาครัฐ สภาพแวดล้อมในการทำงาน แรงจูงใจในการทำงาน และเทคโนโลยีสารสนเทศทางการบัญชี เป็นตัวแปรต้น และประสิทธิภาพการปฏิบัติงาน เป็นตัวแปรตาม สถิติที่ใช้ในการทดสอบสมมติฐาน คือการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณ ด้วยเทคนิค Enter ที่ระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 95

ผลการวิจัย

การวิจัย เรื่อง ปัจจัยการปฏิบัติงานการเงินและบัญชีที่ส่งผลกระทบต่อประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่การเงินและบัญชี สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาในเขตภาคเหนือ สรุปผลการวิจัยได้ดังนี้

1. ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง คิดเป็นร้อยละ 85.50 มีอายุระหว่าง 26-35 ปี คิดเป็นร้อยละ 40.00 การศึกษาอยู่ในระดับปริญญาตรี คิดเป็นร้อยละ 52.50 และ 10 ปี ขึ้นไป คิดเป็นร้อยละ 45.00 อัตราการตอบกลับคิดเป็นร้อยละ 100

2. ผลการวิเคราะห์ระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยการปฏิบัติงานการเงินและบัญชีของเจ้าหน้าที่การเงินและบัญชี สำนักงานเขตการศึกษามัธยมศึกษาในเขตภาคเหนือ

ตารางที่ 1 แสดงค่าเฉลี่ย (μ) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ของระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยการปฏิบัติงานการเงินและบัญชีของเจ้าหน้าที่การเงินและบัญชี สำนักงานเขตการศึกษามัธยมศึกษาใน เขตภาคเหนือ โดยภาพรวม

ปัจจัยการปฏิบัติงานการเงินและบัญชี	μ	S.D.	ระดับความคิดเห็น
ทักษะทางวิชาชีพบัญชี	3.92	0.56	มาก
มาตรฐานการจัดทำบัญชีภาครัฐ	4.00	0.64	มาก
สภาพแวดล้อมการทำงาน	4.21	0.63	มากที่สุด
แรงจูงใจในการทำงาน	4.18	0.61	มาก
เทคโนโลยีสารสนเทศทางการบัญชี	4.30	0.66	มากที่สุด
รวม	4.12	0.62	มาก

จากตารางที่ 1 ผู้ตอบแบบสอบถาม มีระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยการปฏิบัติงานการเงินและบัญชีโดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาพบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ได้แก่ เทคโนโลยีสารสนเทศ

ทางการบัญชี รองลงมาคือสภาพแวดล้อมการทำงาน แรงจูงใจในการทำงาน มาตรฐานการจัดทำบัญชี ภาครัฐ และทักษะวิชาชีพทางบัญชี ตามลำดับ

3. ผลการวิเคราะห์ระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่การเงิน และบัญชี สำนักงานเขตการศึกษามัธยมศึกษาในเขตภาคเหนือ

ตารางที่ 2 แสดงค่าเฉลี่ย (μ) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ของระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับ ประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่การเงินและบัญชี สำนักงานเขตการศึกษามัธยมศึกษาในเขตภาคเหนือ โดยภาพรวม

ประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของ เจ้าหน้าที่การเงินและบัญชี	μ	S.D.	ระดับความคิดเห็น
ด้านความทันเวลา	4.24	0.63	มากที่สุด
ด้านความถูกต้อง	4.15	0.71	มาก
ด้านความครบถ้วน	4.14	0.67	มาก
ด้านความเชื่อถือได้	4.23	0.67	มากที่สุด
รวม	4.19	0.67	มาก

จากตารางที่ 2 ผู้ตอบแบบสอบถาม มีระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่การเงินและบัญชี โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาพบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ได้แก่ ด้านความทันเวลา รองลงมาคือ ด้านความเชื่อถือได้ ด้านความถูกต้อง และด้านความครบถ้วน ตามลำดับ

4. ผลการวิเคราะห์ห่อทธิพลของปัจจัยการปฏิบัติงานการเงินและบัญชีที่มีผลต่อประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่การเงินและบัญชี สำนักเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาในเขตภาคเหนือ สามารถสรุปได้ดังนี้

ตารางที่ 3 แสดงผลการวิเคราะห์ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของปัจจัยการปฏิบัติงานการเงินและบัญชี และประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่การเงินและบัญชี สำนักเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาในเขตภาคเหนือ

ตัวแปร	X ₁	X ₂	X ₃	X ₄	X ₅	Y	VIF
X ₁	1	0.763**	0.508**	0.729**	0.638**	0.720**	3.781
X ₂		1	0.621**	0.605**	0.573**	0.710**	3.123
X ₃			1	0.752**	0.670**	0.707**	2.942
X ₄				1	0.867**	0.875**	6.854
X ₅					1	0.850**	4.109
Y						1	

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

จากตารางที่ 3 พบว่า ทักษะทางวิชาชีพบัญชี (X1) มาตรฐานการจัดทำบัญชีภาครัฐ (X2) สภาพแวดล้อมการทำงาน (X3) แรงจูงใจในการทำงาน (X4) เทคโนโลยีสารสนเทศทางการบัญชี (X5) มีความสัมพันธ์เชิงบวกต่อประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่การเงินและบัญชี สำนักเขตพื้นที่ การศึกษามัธยมศึกษาในเขตภาคเหนือ โดยมีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ ตั้งแต่ 0.508 - 0.875 และเมื่อทำการทดสอบความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรอิสระ โดยใช้ Multicollinearity Test พบว่า VIF ของตัวแปร มีค่าตั้งแต่ 2.942 - 6.854 ซึ่งมีย่าน้อยกว่า 10 แสดงว่าตัวแปรอิสระแต่ละตัวมีความสัมพันธ์กันไม่มาก จนทำให้เกิดปัญหา Multicollinearity ระหว่างความสัมพันธ์ภายในของตัวแปรอิสระ

ตารางที่ 4 แสดงผลการวิเคราะห์การถดถอยแบบพหุคูณปัจจัยการปฏิบัติงานการเงินและบัญชีที่ส่งผล ต่อประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่การเงินและบัญชี สำนักเขตพื้นที่ การศึกษามัธยมศึกษาในเขตภาคเหนือ

ตัวแปร	b	Std. Error	β	t	p-value
ค่าคงที่ (Constant)	0.062	0.346		0.180	0.858
ทักษะทางวิชาชีพบัญชี	0.018	0.149	0.016	0.118	0.907
มาตรฐานการจัดทำบัญชีภาครัฐ	0.268	0.119	0.271	2.251	0.031*
สภาพแวดล้อมการทำงาน	0.006	0.118	0.006	0.051	0.959
แรงจูงใจในการทำงาน	0.470	0.185	0.453	2.542	0.016*
เทคโนโลยีสารสนเทศทางการบัญชี	0.304	0.133	0.316	2.287	0.029*

R=0.918, R² = 0.842, Adjusted R²=0.819, MSE=0.271, F=36.29

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

จากตารางที่ 4 พบว่า มาตรฐานการจัดทำบัญชีภาครัฐ (X2) แรงจูงใจในการทำงาน (X4) และ เทคโนโลยีสารสนเทศทางการบัญชี (X5) ส่งผลต่อประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่การเงินและ บัญชี สำนักเขตพื้นที่ การศึกษามัธยมศึกษาในเขตภาคเหนือ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 โดยแรงจูงใจในการทำงาน (X4) มีอิทธิพลมากที่สุด ซึ่งสมการพยากรณ์สามารถพยากรณ์ประสิทธิภาพ การปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่การเงินและบัญชี สำนักเขตพื้นที่ การศึกษามัธยมศึกษาในเขตภาคเหนือ ได้ถูกต้องร้อยละ 81.90

เมื่อพิจารณาขนาดของอิทธิพลจากค่าสัมประสิทธิ์ถดถอยปรับมาตรฐาน (β) ของปัจจัยการ ปฏิบัติงานการเงินและบัญชีที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่การเงินและบัญชี สำนักเขต พื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาในเขตภาคเหนือ คือ แรงจูงใจในการทำงาน (X₄) มีอิทธิพลต่อประสิทธิภาพการ ปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่การเงินและบัญชี สำนักเขตพื้นที่ การศึกษามัธยมศึกษา ในเขตภาคเหนือ มากที่สุด

คือเท่ากับ 0.453 รองลงมา คือ เทคโนโลยีสารสนเทศทางการบัญชี (X_5) เท่ากับ 0.316 และมาตรฐานการจัดทำบัญชีภาครัฐ (X_2) เท่ากับ 0.271 โดยสามารถเขียนเป็นสมการพยากรณ์มาตรฐานได้ดังนี้

$$Y = \beta_0 + \beta_1 (X_4) + \beta_2 (X_5) + \beta_3 (X_2) + e$$

$$Y = 0.453(X_4) + 0.316(X_5) + 0.271(X_2)$$

เมื่อพิจารณาค่าสัมประสิทธิ์ถดถอยจากค่าจริง (b) ของปัจจัยการปฏิบัติงานการเงินและบัญชีที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่การเงินและบัญชี สำนักเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาในเขตภาคเหนือ พบว่า แรงจูงใจในการทำงาน (X_4) เท่ากับ 0.470 เทคโนโลยีสารสนเทศทางการบัญชี (X_5) เท่ากับ 0.304 และมาตรฐานการจัดทำบัญชีภาครัฐ (X_2) เท่ากับ 0.268 โดยสามารถเขียนเป็นสมการพยากรณ์จากค่าสัมประสิทธิ์ถดถอยจากค่าจริงได้ดังนี้

$$\hat{Y} = a + b_1(X_4) + b_2(X_5) + b_3(X_2)$$

$$\hat{Y} = 0.062 + 0.470(X_4) + 0.304(X_5) + 0.268(X_2)$$

สรุปผลการทดสอบสมมติฐานได้ ดังนี้

สมมติฐานที่ 1 ทักษะทางวิชาชีพไม่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่การเงินและบัญชี สำนักเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาในเขตภาคเหนือ ซึ่งปฏิเสธสมมติฐานที่ตั้งไว้

สมมติฐานที่ 2 มาตรฐานการจัดทำบัญชีภาครัฐส่งผลต่อประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่การเงินและบัญชี สำนักเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาในเขตภาคเหนือ ซึ่งยอมรับสมมติฐานที่ตั้งไว้

สมมติฐานที่ 3 สภาพแวดล้อมในการทำงานไม่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่การเงินและบัญชี สำนักเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาในเขตภาคเหนือ ซึ่งปฏิเสธสมมติฐานที่ตั้งไว้

สมมติฐานที่ 4 แรงจูงใจในการทำงานส่งผลต่อประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่การเงินและบัญชี สำนักเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาในเขตภาคเหนือ ซึ่งยอมรับสมมติฐานที่ตั้งไว้

สมมติฐานที่ 5 เทคโนโลยีสารสนเทศทางการบัญชีส่งผลต่อประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่การเงินและบัญชี สำนักเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาในเขตภาคเหนือ ซึ่งยอมรับสมมติฐานที่ตั้งไว้

อภิปรายผลการวิจัย

จากการวิจัย เรื่อง ปัจจัยการปฏิบัติงานการเงินและบัญชีที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่การเงินและบัญชี สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาในเขตภาคเหนือ สามารถอภิปรายผลได้ดังนี้

1. ปัจจัยการปฏิบัติงานการเงินและบัญชี และประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่การเงินและบัญชี สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาในเขตภาคเหนือ พบว่า ปัจจัยการปฏิบัติงานการเงินและ

บัญชี โดยภาพรวมค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่การเงินและบัญชี มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก

เมื่อพิจารณาปัจจัยการปฏิบัติงานการเงินและบัญชีเป็นรายด้าน พบว่า สภาพแวดล้อมการทำงานและเทคโนโลยีสารสนเทศทางการบัญชี มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากที่สุด สอดคล้องกับงานวิจัยของเพ็ญพิชชา ผลไพบุลย์ (2561) ได้ศึกษาประสิทธิผลของระบบสารสนเทศทางบัญชีภายใต้ระบบ GFMS ที่มีผลต่อความสำเร็จในการปฏิบัติงานทางบัญชี พบว่า ปัจจัยประสิทธิผลของระบบสารสนเทศทางบัญชีภายใต้ระบบ GFMS อยู่ในระดับมากที่สุด อาจเป็นเพราะว่าสภาพแวดล้อมการทำงานที่ดีสามารถสร้างบรรยากาศที่เอื้ออำนวยและสนับสนุนการทำงานที่มีประสิทธิภาพได้อย่างมาก และสภาพแวดล้อมที่เหมาะสมอาจรวมถึงมีการสนับสนุนจากบุคลากรระดับสูงที่มีความเชี่ยวชาญในด้านการเงินและบัญชี มีระบบการบริหารจัดการที่มีประสิทธิภาพ เช่น การวางแผนและการติดตามผลการดำเนินงานอย่างเป็นระบบ และมีการส่งเสริมวัฒนธรรมองค์กรที่สนับสนุนการพัฒนาบุคลากรในสายงานการเงินและบัญชี รวมถึงเทคโนโลยีสารสนเทศที่เป็นเครื่องมือที่สำคัญในการเพิ่มประสิทธิภาพในการทำงานในด้านการเงินและบัญชี การใช้เทคโนโลยีสารสนเทศที่ทันสมัยและเหมาะสมสามารถช่วยให้กระบวนการทำงานดังกล่าวมีประสิทธิภาพมากขึ้น รวมถึงการลดเวลาในการดำเนินงาน การลดความผิดพลาด และการเพิ่มความสามารถในการตอบสนองต่อการเปลี่ยนแปลงในสภาพแวดล้อมธุรกิจและกฎหมาย นอกจากนี้ เทคโนโลยีสารสนเทศยังช่วยให้สามารถใช้ข้อมูลในการตัดสินใจได้อย่างมีประสิทธิภาพมากขึ้น

เมื่อพิจารณาประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่การเงินและบัญชี เป็นรายด้าน พบว่า ด้านความทันเวลา และด้านความเชื่อถือได้ มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากที่สุด สอดคล้องกับงานวิจัยสุกัญญา มาอู๋ (2562) ได้ศึกษาทักษะของผู้ประกอบวิชาชีพบัญชีที่ส่งผลกระทบต่อประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย พบว่า ประสิทธิภาพในการปฏิบัติงาน ความทันต่อเวลาด้านบัญชี และความครบถ้วนและตรวจสอบได้ด้านบัญชี อยู่ในระดับมากที่สุด อาจจะเป็นเพราะว่าเจ้าหน้าที่ที่มีการทำงานที่มีความสม่ำเสมอและเป็นระเบียบในด้านเวลาจะช่วยให้เจ้าหน้าที่การเงินและบัญชีสามารถจัดการเวลาและทำงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ การปฏิบัติงานที่เริ่มต้นและสิ้นสุดตามกำหนดช่วยให้สามารถประสานงานกับงานอื่นๆ และป้องกันการเกิดความล่าช้าในการดำเนินงาน ซึ่งสิ่งที่สำคัญคืองานจะต้องมีความเชื่อถือ ในด้านการเงินและบัญชี เนื่องจากต้องการความแม่นยำและความเชื่อถือได้ในข้อมูลทางการเงิน การปฏิบัติงานที่มีความเชื่อถือได้ช่วยให้สามารถรับผิดชอบงานและข้อมูลให้เป็นไปตามมาตรฐานที่กำหนดไว้

2. อิทธิพลของปัจจัยการปฏิบัติงานการเงินและบัญชีที่มีผลต่อประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่การเงินและบัญชี สำนักเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาในเขตภาคเหนือ เมื่อวิเคราะห์การถดถอยแบบพหุคูณของตัวแปรอิสระทุกตัว ได้แก่ ทักษะวิชาชีพทางบัญชี มาตรฐานการจัดทำบัญชี ภาครัฐ สภาพแวดล้อมการทำงาน แรงจูงใจในการทำงาน และเทคโนโลยีสารสนเทศทางการบัญชี พบว่า

มาตรฐานการจัดทำบัญชีภาครัฐ แรงจูงใจในการทำงาน และเทคโนโลยีสารสนเทศทางการบัญชี ส่งผลต่อประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่การเงินและบัญชี สำนักเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาในเขตภาคเหนือ สอดคล้องกับงานวิจัยของ นันทน์ภัส รั๊กเดชะ (2563) ได้ศึกษาคูณลักษณะและประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของผู้จัดทำบัญชีภาครัฐที่มีผลต่อคุณภาพรายงานการเงินขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตภาคใต้ของประเทศไทย พบว่า คุณลักษณะของผู้จัดทำบัญชีภาครัฐ มีผลต่อคุณภาพรายงานทางการเงินด้านความเข้าใจได้ ด้านความเกี่ยวข้องกับข้อกักการตัดสินใจ ด้านความเชื่อถือได้ ด้านการเปรียบเทียบกันได้ ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตภาคใต้ของประเทศไทย อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 และประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของผู้จัดทำบัญชีภาครัฐ มีผลต่อคุณภาพรายงานทางการเงิน ด้านความเข้าใจได้ ด้านความเกี่ยวข้องกับข้อกักการตัดสินใจ ด้านความเชื่อถือได้ ด้านการเปรียบเทียบกันได้ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในเขตภาคใต้ของประเทศไทย อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ดังนั้นผู้บริหารฝ่ายบัญชีบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย จึงควรให้ความสำคัญกับทักษะวิชาชีพบัญชีในยุคดิจิทัล โดยใช้ข้อสนเทศที่ได้จากการวิจัยครั้งนี้ไปประยุกต์ใช้ในการพัฒนาทักษะทางวิชาชีพบัญชีด้วยการเข้าร่วมการอบรมและสัมมนา พัฒนาความรู้ความสามารถ และความชำนาญในวิชาชีพ เพื่อปรับตัวให้พร้อมทันต่อสถานการณ์ในปัจจุบันนำไปสู่ความสำเร็จในการทำงานต่อไป ดังนั้นการมีมาตรฐานที่ชัดเจนในการจัดทำบัญชีภาครัฐช่วยให้เจ้าหน้าที่การเงินและบัญชีสามารถทำงานได้อย่างเป็นระบบและเสถียรภาพ มาตรฐานเหล่านี้ช่วยให้กระบวนการทำงานเป็นไปตามขั้นตอนที่เป็นลำดับ และสามารถเปรียบเทียบข้อมูลการเงินระหว่างหน่วยงานได้อย่างถูกต้องและเป็นระบบ ทั้งนี้การใช้เทคโนโลยีสารสนเทศทางการบัญชีที่ทันสมัยช่วยให้การทำงานเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพมากขึ้น เช่น การใช้ระบบบัญชีคอมพิวเตอร์ที่ทันสมัย เครื่องมือการวิเคราะห์ข้อมูลทางการเงิน หรือการใช้ระบบเพื่อเก็บรวบรวมและแบ่งปันข้อมูล ทำให้สามารถประมวลผลข้อมูลได้อย่างรวดเร็วและมีความแม่นยำ เพื่อการตัดสินใจที่ดีขึ้น อีกทั้งแรงจูงใจในการทำงานมีผลต่อสมรรถนะและประสิทธิภาพของเจ้าหน้าที่ การมีการรับรู้และรับความสนับสนุนจากผู้บริหารในการปฏิบัติงานที่ดี โอกาสในการพัฒนาทักษะและความรู้ และการรับรู้ความสำคัญของบทบาทในองค์กรสามารถสร้างแรงจูงใจและความมุ่งมั่นในการทำงานให้กับเจ้าหน้าที่

ข้อเสนอแนะการวิจัย

ข้อเสนอแนะจากการวิจัย

1. เทคโนโลยีสารสนเทศทางการบัญชี และสภาพแวดล้อมการทำงาน มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด ดังนั้นควรพัฒนาและใช้เทคโนโลยีสารสนเทศที่เหมาะสม ทันสมัยสำหรับงานทางการเงินและบัญชี โดยให้ความสำคัญกับการเลือกใช้เทคโนโลยีที่สามารถตอบสนองต่อความต้องการขององค์กรและปัญหาที่เกิดขึ้นในการทำงานได้อย่างเหมาะสม

2. แรงจูงใจในการทำงาน มีอิทธิพลต่อประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่การเงินและบัญชี สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาในเขตภาคเหนือมากที่สุด ดังนั้นควรสนับสนุนให้พนักงาน มีโอกาสในการพัฒนาอาชีพภายในองค์กร โดยการให้โอกาสในการเข้ารับการฝึกอบรม หรือการประเมิน และพัฒนาสมรรถนะและสร้างความเชื่อมั่นให้กับพนักงาน

ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรศึกษาปัจจัยการปฏิบัติงานการเงินและบัญชีที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของ เจ้าหน้าที่การเงินและบัญชีด้วยระเบียบวิธีการวิจัยเชิงคุณภาพที่มีการสัมภาษณ์เชิงลึก โดยทำการสัมภาษณ์จะทำให้ได้ข้อมูลสารสนเทศที่มีความละเอียดลึกซึ้งและชัดเจนมากยิ่งขึ้น อีกทั้งยังสามารถเก็บรวบรวมคำแนะนำมาปรับปรุง แก้ไขและพัฒนาต่อไป

2. ควรเพิ่มกลุ่มตัวอย่างในสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาในเขตภาคอื่นๆ เพื่อนำผล ที่ได้มาเปรียบเทียบกันว่าเหมือนหรือแตกต่างกันอย่างไร เนื่องจากปฏิบัติงานตามมาตรฐานการจัดทำบัญชี ภาครัฐเหมือนกัน

เอกสารอ้างอิง

- กองบัญชี สำนักงานงบประมาณและ การเงิน สำนักงานตำรวจแห่งชาติ. (2564). *มาตรฐานการบัญชี ภาครัฐ*. https://www.accountancy-police.go.th/index.php/content/มาตรฐานการบัญชี_ภาครัฐ.
- จอมพงศ์ มงคลวนิช. (2556). *การบริหารองค์การและบุคลากรทางการศึกษา*. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ: วี.พริ้นท์.
- ชัชรินทร์ ทองหม่อมราม และบุญอนันต์ พินัยทรัพย์. (2565). ปัจจัยแรงจูงใจที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพในการทำงาน ของบุคลากรในสำนักงานอัยการภาค 5. *วารสารวิจัยมหาวิทยาลัยเวสเทิร์นมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์*, 9(1), 143-156.
- นันทน์ภัส รักษ์เดชะ. (2563). *คุณลักษณะและประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของผู้จัดทำบัญชีภาครัฐที่มีผลต่อคุณภาพรายงานการเงินขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตภาคใต้ของประเทศไทย* [การค้นคว้าอิสระบัญชีมหาบัณฑิต]. มหาวิทยาลัยศรีปทุม.
- บุญชม ศรีสะอาด. (2556). *การวิจัยเบื้องต้น*. พิมพ์ครั้งที่ 9. กรุงเทพฯ : สุวีริยาสาส์น.
- พลพฐ ปียวรรณ และสุภาพร เชิงเอี่ยม. (2550). *ระบบสารสนเทศทางการบัญชี*. (พิมพ์ครั้งที่ 1). กรุงเทพฯ :วิทย์พัฒน์
- เพ็ญพิชชา ผลไพบุลย์. (2561). *ประสิทธิภาพของระบบสารสนเทศทางบัญชีภายใต้ระบบ GFMS ที่มีผลต่อความสำเร็จในการปฏิบัติงานทางบัญชี* [การค้นคว้าอิสระบัญชีมหาบัณฑิต]. มหาวิทยาลัยศรีปทุม.

- รัตกัมพล พันธุ์เพ็ง. (2547). *ความสัมพันธ์ระหว่างการรับรู้สภาพแวดล้อมในการทำงาน ความเหนื่อยล้าทางจิตใจและสุขภาพของพนักงานโรงงานผลิตเลนซ์* [วิทยานิพนธ์วิทยาศาสตรมหาบัณฑิต]. มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.
- ศศิวิมล ภิวัฒน์. (2559). ความสัมพันธ์ระหว่างการบริหารทรัพยากรมนุษย์กับประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของพนักงานธนาคารพาณิชย์แห่งหนึ่ง. *วารสารวิชาการมหาวิทยาลัยราชภัฏ ภูเก็ต*, 13(1), 195-215.
- สกฤณา มาอู่. (2562). *ทักษะของผู้ประกอบวิชาชีพบัญชีที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย* [การค้นคว้าอิสระบัญชีมหาบัณฑิต]. มหาวิทยาลัยศรีปทุม.
- สำนักมาตรฐานการบัญชีภาครัฐ. (2564). *มาตรฐานการบัญชีภาครัฐและนโยบายการบัญชีภาครัฐ (ฉบับที่ 2) พ.ศ.2564*. <https://shorturl.asia/PAKFg>.
- Domjan, M. (1996). *The Principles of Learning and Behavior*. Belmont, CA: Thomson/Wadsworth.
- James, L. R., Jones, A. P. (1974). *Organizational climate: a Review of Theory and Research*. In *Psychological Bulletin*, 81, 1096-1112.
- Kunz, R. (2016). *Accounting Practitioners Perspectives of Professional skills and Audit Capabilities of First Year Trainee Accountants*. Master of Commerce: Auditing, University of Pretoria.
- Millet, John D. (1954). *Management yhe Public Service*. New York: McGraw-Hill.
- Towers-clark, J. H. (2016). *Are Undergraduate Accounting Students Developing Transferable Skills that Meet Stakeholder Needs? An International Study*. Doctoral Thesis, Doctorate University of London.